

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNU

KANUN NO: 2911

Resmi Gazete: 8 Ekim 1983 - Sayı: 18185

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

AMAÇ VE KAPSAM

MADDE 1 - Bu Kanun; toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller ile gerçek ve tüzelkişilerin düzenleyecekleri toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yerini, zamanını, usul ve şartlarını, düzenleme kurulunun görev ve sorumluluklarını, yetkili merciin yasaklama ve erteleme hallerini, güvenlik kuvvetlerinin görev ve yetkileri ile yasakları ve ceza hükümlerini düzenler.

TANIMLAR

MADDE 2 - Bu Kanunda geçen deyimlerden;

- a) Toplantı; belirli konular üzerinde halkı aydınlatmak ve bir kamuoyu yaratmak suretiyle o konuyu benimsetmek için gerçek ve tüzelkişiler tarafından bu Kanun çerçevesinde düzenlenen açık ve kapalı yer toplantılarını,
- b) Gösteri yürüyüşü; belirli konular üzerinde halkı aydınlatmak ve bir kamuoyu yaratmak ve o konuyu benimsetmek için gerçek ve tüzelkişiler tarafından bu Kanun çerçevesinde düzenlenen yürüyüşleri,
- c) Mahallin en büyük mülki amiri; illerde vali, ilçelerde kaymakamı,
- d) Mahallin güvenlik amirleri; illerde il emniyet müdürü ve il jandarma alay komutanını, ilçelerde ilçe emniyet amiri veya komiseri ve ilçe jandarma bölük komutanını, ifade eder

Bir il'de bağlı ilçelerin, o ilin belediye sınırları içindeki kısımlarına ilişkin olarak bu Kanunun uygulanması yönünden mahallin en büyük mülki amiri, ilin valisidir.

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ HAKKI

MADDE 3 - Herkes, önceden izin almaksızın, bu kanun hükümlerine göre silahsız ve saldırısız olarak kanunların suç saymadığı belirli amaçlarla toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

(Değişik 2. fıkra: 4771 - 3.8.2002 / m.5 a) Yabancıların bu Kanun hükümlerine göre toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemeleri, İçişleri Bakanlığının iznine bağlıdır. Yabancıların bu Kanuna

göre düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde topluluğa hitap etmeleri, afiş, pankart, resim, flama, levha, araç ve gereçler taşımaları, toplantının yapılacağı mahallin en büyük mülki idare amirliğine toplantıdan en az kırksekiz saat önce yapılacak bildirimle mümkündür.

İSTİSNALAR

MADDE 4 - Aşağıda belirtilen toplantı ve faaliyetler bu Kanun hükümlerine tabi değildir.

a) Siyasi partilerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, vakıfların, derneklerin, ticari ortaklıkların ve diğer tüzelkişilerin özel kanunlarına ve kendi tüzüklerine göre yapacakları kapalı yer toplantıları,

b) Kanunlara uymak, kendi kural ve sınırları içinde kalmak şartıyla kanun veya gelenek ve göreneklere göre yapılacak toplantı, tören, şenlik, karşılama ve uğurlamalar.

c) Spor faaliyetleri ile bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan toplantılar,

d) Cumhurbaşkanı, Başbakan ve bakanların Devlet ve Hükümet işleri hakkındaki toplantı ve konuşmaları ile Türkiye büyük Millet Meclisi üyelerinin halk ile yapacakları sohbet niteliğindeki görüşmeler.

SEÇİM ZAMANINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

MADDE 5 - Seçim zamanlarında yapılacak propaganda toplantıları ile ilgili kanun hükümleri saklıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Yerleri

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ YER VE GÜZERGAHI

MADDE 6 - Toplantı ve gösteri yürüyüşleri, tüm il veya ilçe sınırları içerisinde aşağıdaki hükümlere uyulmak şartıyla her yerde yapılabilir.

Şehir ve kasabalarda ve gerekli görülen diğer yerlerde hangi meydan ve açık yerlerde veya yollarda toplantı veya yürüyüş yapılabileceği ve bu toplantı ve yürüyüş için toplanma ve dağılma yerleri ile izlenecek yol ve yönler vali ve kaymakamlarca kararlaştırılarak alışılmış araçlarla önceden duyurulur. Bu yerler hakkında sonradan yapılacak değişiklikler duyurudan onbeş gün sonra geçerli olur. Toplantı yerlerinin tespitinde gidiş gelişi, güvenliği bozmayacak ve pazarların kurulmasına engel olmayacak biçimde, toplantıların genel olarak yapıldığı elektrik tesisatı olan yerler tercih edilir.

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ ZAMANI

MADDE 7 - Toplantı ve yürüyüşlere ve bu amaçla toplanmalara güneş doğmadan başlanamaz.

Açık yerlerdeki toplantılar ile yürüyüşler güneşin batışından bir saat önceye, kapalı yerlerdeki toplantılar saat 23.00 'e kadar sürebilir.

UMUMA AÇIK YER SAYILMA

MADDE 8 - Toplantının yapıldığı yer, toplantı süresince umuma açık yer sayılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toplantı Şekil ve Şartları

DÜZENLEME KURULU

Madde 9.- (Değişik: 4748 - 26.3.2002 / m.6 a) Bu Kanuna göre yapılacak toplantılar, fiil ehliyetine sahip ve onsekiz yaşını doldurmuş, en az yedi kişiden oluşan bir düzenleme kurulu tarafından düzenlenir. Bu kurul, kendi aralarından birini başkan seçer. Diplomatik dokunulmazlıkları bulunan kişiler, düzenleme kurulu başkan veya üyesi olamazlar.

Tüzel kişilerin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlemeleri, yetkili organlarının kararına bağlıdır.

BİLDİRİM VERİLMESİ

MADDE 10 - (Değişik 1. fıkra: 4771 - 3.8.2002 / m.5 b) Toplantı yapılabilmesi için, düzenleme kurulu üyelerinin tamamının imzalayacakları bir bildirim, toplantının yapılmasından en az kırksekiz saat önce ve çalışma saatleri içinde, toplantının yapılacağı yerin bağlı bulunduğu valilik veya kaymakamlığa verilir.

Bu bildirimde;

- a) Toplantının amacı,
- b) Toplantının yapılacağı yer, gün, başlayış ve bitiş saatleri,
- c) Düzenleme kurulunun başkan ile üyelerinin açık kimlikleri, meslekleri ikametgahları ve varsa çalışma yerleri,

Belirtilir ve bildirim yönetmelikte gösterilecek belgeler eklenir.

Bu bildirim karşılığında gün ve saati gösteren alındı belgesi verilmesi zorunludur.

Bu bildirim, valilik veya kaymakamlıkça kabul edilmez veya karşılığında alındı belgesi verilmez ise keyfiyet bir tutanakla tespit edilir. Bu halde noter vasıtasıyla ihbar yapılır. İhbar saati bildirim verilme saati sayılır.

Aynı yerde, aynı gün toplantı yapmak üzere ayrı ayrı düzenleme kurullarınca bildirim verilmişse ilk verilen bildirim geçerlidir. Diğerlerine durum hemen yazılı olarak bildirilir.

TOPLANTININ YAPILMASI

MADDE 11 - Toplantı, 6 ncı madde hükümlerine uymak suretiyle bildirimde belirtilen yerde yapılır. Düzenleme kurulu, kendi üyelerinden başkan dahil en az yedi kişiyi toplantının yapıldığı yerde bulundurmakla yükümlüdür. Bu husus, katılanların kimlikleri belirtilmek suretiyle hükümet komiserince bir tutanakla tespit edilir.

DÜZENLEME KURULUNUN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

MADDE 12 - Düzenleme kurulu, toplantının sükûn ve düzenini,bildirimde yazılı amaç dışına çıkılmamasını sağlamakla yükümlü ve sorumludur. Kurul, bunun için gereken önlemleri alır ve gerektiğinde güvenlik kuvvetlerinin yardımını ister. Alınan önlemlere rağmen sükun ve düzenin sağlanmaması halinde, kurul başkanı toplantının sona erdirilmesini hükümet komiserinden isteyebilir.

Düzenleme kurulunun sorumluluğu, topluluk toplantı yerinden tamamen dağılıncaya kadar sürer.

HÜKÜMET KOMİSER VE YETKİLERİ

MADDE 13 - Valilik ve kaymakamlıkça; hakim ve savcılar ve bu sınıftan sayılanlar ile Silahlı Kuvvetler, adalet, genel ve özel kolluk kuvvetleri mensupları hariç olmak üzere, il veya ilçelerdeki mülki idare amirliği hizmetleri sınıfına dahil memurları ile diğer kamu görevlilerinden müdür, amir veya bunların yardımcıları arasından bir kişi hükümet komiseri olarak ve gerektiğinde 2 kişi de hükümet komiseri yardımcısı olarak görevlendirilir.

Hükümet komiseri, toplantı yerinde uygun göreceği bir yerde bulunur ve toplantıyı teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve film makineleri gibi araçlarla tespit ettirebilir.

Hükümet komiseri; 12 nci maddede öngörülen durumlarda düzenleme kurulu başkanının isteği veya toplantının sürmesini imkansız kılacak derecede genel sükun ve düzeni bozacak ve suç teşkil edecek nitelikte sözle veya eylemle saldırlı bir biçim alması halinde toplantıyı sona erdirmeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Toplantının Ertelenmesi veya Yasaklanması

DÜZENLEME KURULUNUN TOPLANTIYI GERİ BIRAKMASI

MADDE 14 - Toplantı, toplantının yapılacağı saatten en az yirmidört saat önce düzenleme kurulunun çoğunluğu tarafından, bildirim verildiği valilik veya kaymakamlığa yazı ile bildirilmek şartıyla kırksekiz saati geçmemek üzere yalnız bir kez geri bırakılabilir.

BİRDEN FAZLA TOPLANTILARI ERTELEME

MADDE 15 - Bir il sınırı içinde aynı günde birden çok toplantı yapılmak istenmesi halinde vali, emrindeki güvenlik kuvvetlerinin ve gerektiğinde yararlanabileceği diğer güçlerin bu toplantıların güvenlik içinde yapılmasını sağlamaya yeterli olmadığı kanısına varırsa, toplantılardan bir kısmını (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.18) "on" günü aşmamak üzere bir kez erteleyebilir. Bu ertelemelerde müracaat önceliği göz önünde bulundurulur.

TOPLANTININ BÖLGE VALİLİĞİ VE İÇİŞLERİ BAKANLIĞINCA ERTELENMESİ

MADDE 16 - a) Bir bölge valiliğine bağlı illerden; birden çok ilde aynı günde toplantı yapmak için bildirim verilmesi üzerine, toplantı güvenliğini sağlamak amacıyla ilgili valilerce bölge valiliğinden takviye istenmesi halinde, bölge valisi bu isteklerin karşılanamayacağı kanısına varırsa, takviye gönderilemeyen illerdeki toplantılar (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.19) "on" günü aşmamak üzere bölge valiliğince bir kez ertelenebilir.

b) Aynı günde birden çok bölge valiliğine bağlı illerde toplantı yapmak için bildirim verilmesi üzerine, toplantı güvenliğini sağlamak amacıyla ilgili bölge valilerince İçişleri bakanlığından takviye istenmesi halinde, İçişleri Bakanlığı bu isteklerin karşılanamayacağı kanısına varırsa, takviye gönderilemeyen bölge valiliğine bağlı illerdeki toplantılar (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.19) "on" günü aşmamak üzere İçişleri Bakanlığınca bir kez ertelenebilir.

Ertelemelerde müracaat önceliği göz önünde bulundurulur.

TOPLANTININ ERTELENMESİ VEYA BAZI HALLERDE YASAKLANMASI (*)

(*) Madde 17 nin "Toplantının yasaklanması veya ertelenmesi" şeklinde olan başlığı, 7.8.2003 tarih ve 25192 sayılı R.G.'de yayımlanan, 30.7.2003 tarih ve 4963 sayılı Kanununun 20. maddesi hükmü gereğince değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Madde 17.- (Değişik: 4748 - 26.3.2002 / m.6 b) Bölge valisi, vali veya kaymakam, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.20) "bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde yasaklayabilir."

ERTELEME VEYA YASAKLAMA KARARININ TEBLİĞİ (*)

(*) Madde 18 in "Yasaklama veya erteleme kararının tebliği" şeklinde olan başlığı, 7.8.2003 tarih ve 25192 sayılı R.G.'de yayımlanan, 30.7.2003 tarih ve 4963 sayılı Kanununun 21. maddesi hükmü gereğince değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

MADDE 18 - Bölge valisi, Vali veya kaymakamlarca (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.21) "ertelenen veya yasaklanan" veya İçişleri Bakanlığı tarafından ertelenen toplantılara ilişkin gerekçeli (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.21) "erteleme veya yasaklama" kararı toplantının başlama saatinden en az yirmidört saat önce bir yazı ile düzenleme kurulu başkanına veya bulunmadığı takdirde üyelerden birine tebliğ edilir. Vali veya kaymakamlarca yasaklanan veya ertelenen toplantılar hakkında bölge valiliğine ve İçişleri bakanlığına, bölge valilerince yasaklanan veya ertelenen toplantılar için de İçişleri Bakanlığına bilgi verilir.

17 nci maddede belirtilen durumlarda; toplantının en az yirmidört saat önce tebliğ şartı aranmaksızın bölge valiliği, valilik veya kaymakamlıklarca (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.21) "ertelenebileceği veya yasaklanabileceği" haller yönetmelikte gösterilir.

Toplantının ertelenen günden sonraki bir günde yapılabilmesi, düzenleme kurulunun 10 uncu maddeye göre yeni bildirimde bulunmasına bağlıdır.

İL VEYA İLÇELERDE BÜTÜN TOPLANTILARIN ERTELENMESİ VEYA YASAKLANMASI (*)

(*) Madde 19 un "İl veya İlçelerde Bütün Toplantıların Yasaklanması" şeklinde olan başlığı, 7.8.2003 tarih ve 25192 sayılı R.G.'de yayımlanan, 30.7.2003 tarih ve 4963 sayılı Kanunun 22. maddesi hükmü gereğince değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

MADDE 19 - (Değişik 1. cümle: 4748 - 26.3.2002 / m.6 c) Bölge valisi, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla bölgeye dahil illerin birinde veya birkaçında ya da bir ilin bir veya birkaç ilçesinde bütün toplantıları (Değişik ibare: 4963 - 30.7.2003 / m.22) "bir" ayı geçmemek üzere erteleyebilir. (Değişik 2. cümle: 4963 - 30.7.2003 / m.22) Valiler de aynı sebeplere dayalı olarak ve suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde; ile bağlı ilçelerin birinde veya birkaçında bütün toplantıları bir ayı geçmemek üzere yasaklayabilir.

Yasaklama kararı gerekçeli olarak verilir. Kararın özeti yasaklamanın uygulanacağı yerlerde mutad vasıtalarla ilan edilir. Ayrıca, İçişleri Bakanlığına bilgi verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gösteri Yürüyüşlerinin Şekil ve Şartları ile Ertelenmesi veya Yasaklanması

GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİNDE UYGULANACAK HÜKÜMLER

MADDE 20 - Gösteri yürüyüşlerinin şekil ve şartları ile ertelenmesi veya yasaklanması hakkında da bu Kanunun 3 üncü ve 4 üncü bölümlerindeki hükümler uygulanır.

Şehir ve kasaba içindeki genel yollar üzerinde yapılacak yürüyüşlere ait bildirimlerde, 6 ncı madde gereğince ilan olunan yol ve yönler uyu l m a k ş a r t ı y l a , y ü r ü y ü Ő e g e ç m e k i ç i n s e ç i l e n e k t o p l a n m a y e r i i l e i z l e n e c e k y o l v e d a ğ ı l m a y e r i n i n b e l i r t i l m e s i z o r u n l u d u r .

ALTINCI BÖLÜM

Yasaklar ve Kanuna Aykırı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri

AMAÇ DIŐI TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ

MADDE 21 - (...) (Madde 21, 26.3.2002 tarih ve 4748 sayılı kanunun 7. maddesinin e bendi hükmü gereğince yürürlükten kaldırılmıştır.)

YASAK YERLER

MADDE 22 - Genel yollar ile parklarda, mabetlerde, kamu hizmeti görü l e n b i n a v e t e s i s l e r d e v e b u n l a r ı n e k l e n t i l e r i n d e v e T ü r k i y e B ü y ü k M i l l e t M e c l i s i n e b i r k i l o m e t r e u z a k l ı k t a k i a l a n i ç i n d e t o p l a n t ı y a p ı l a m a z v e Ő e h i r l e r a r a s ı k a r a y o l l a r ı n d a g ö s t e r i y ü r ü y ü Ő l e r i d ü z e n l e n e m e z .

Genel meydanlardaki toplantılarda, halkın ve ulaşım araçlarının gelip geçmesini sağlamak üzere valilik ve kaymakamlıklarca yapılacak düzenlemelere uyulması zorunludur.

KANUNA AYKIRI TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ

MADDE 23 - a) 9 ve 10 uncu madde hükümlerine uygun biçimde bildirim verilmeden veya toplantı veya yürüyüş için belirtilen gün ve saatten önce veya sonra;

b) (Değ i Ő i k : 4 3 7 8 - 3 0 . 7 . 1 9 9 8) A t e Ő l i s i l a h l a r v e y a p a t l a y ı c ı m a d d e l e r v e y a h e r t ü r l ü k e s i c i , d e l i c i a l e t l e r v e y a t a Ő , s o p a , d e m i r v e l a s t ı k ç u b u k l a r , b o ğ m a t e l i v e y a z i n c i r g i b i b e r e l e y i c i v e b o ğ u c u a r a ç l a r v e y a y a k ı c ı , a Ő ı n d ı r ı c ı , y a r a l a y ı c ı e c z a l a r v e y a d i ğ e r h e r t ü r l ü z e h i r l e r v e y a h e r t ü r l ü s i s , g a z v e b e n z e r i m a d d e l e r i l e y a s a d ı Ő ı ö r ğ ü t v e t o p l u l u k l a r a a i t a m b l e m v e i Ő a r e t t a Ő ı n a r a k v e y a b u i Ő a r e t v e a m b l e m l e r i ü z e r i n d e b u l u n d u r a n ü n i f o r m a y ı a n d ı r ı r g i y s i l e r g i y i l e r e k v e y a k i m l i k l e r i n i g i z l e m e k a m a c ı y l a y ü z l e r i n i t a m a m e n v e y a k ı s m e n b e z v e s a i r u n s u r l a r l a ö r t e r e k t o p l a n t ı v e g ö s t e r i y ü r ü y ü Ő l e r i n e k a t ı l m a v e k a n u n l a r ı n s u ç s a y d ı ğ ı n i t e l i k t a Ő ı y a n a f i Ő , p a n k a r t , d ö v i z , r e s i m , l e v h a , a r a ç v e g e r e ç l e r t a Ő ı n a r a k v e y a b u n i t e l i k t e s l o g a n l a r s ö y l e n e r e k v e y a s e s c i h a z l a r ı i l e y a y ı n l a n a r a k ,

c) 7 inci madde hükümleri gözetilmeksizin,

d) 6 ve 10 uncu maddeler gereğince belirtilen yerler dışında,

e) 20 nci maddedeki yöntem ve Ő a r t l a r a v e 2 2 n c i m a d d e d e k i y a s a k v e ö n l e m l e r e u y u l m a k s ı z ı n ,

f) 4 ü n c ü m a d d e i l e K a n u n k a p s a m ı d ı Ő ı n d a b ı r a k ı l a n k o n u l a r d a k e n d i a m a ç , k u r a l v e s ı n ı r l a r ı d ı Ő ı n a ç ı k ı l a r a k ,

- g) Kanunların suç saydığı maksatlar için,
- h) Bildirimde belirtilen amaç dışına çıkılarak,
- i) Toplantı ve yürüyüşün 14, 15, 16, 17, ve 19 uncu maddelere dayanılarak yasaklanması veya ertelenmesi halinde tespit edilen erteleme veya yasaklama süresi sona ermeden,
- j) 13 üncü maddenin 3 üncü fıkrasına göre hükümet komiserince toplantının sona erdirildiği halde,
- k) 21 inci madde hükmüne aykırı olarak,
- l) 3 üncü maddenin 2 nci fıkrası hükmüne uyulmadan,

Yapılan toplantılar veya gösteri yürüyüşleri kanuna aykırı sayılır.

TOPLANTI VEYA GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜNÜN DAĞITILMASI

MADDE 24 - Kanuna uygun olarak başlayan bir toplantı veya gösteri yürüyüşü, daha sonra 23 üncü maddede belirtilen Kanuna aykırı durumlardan bir veya birkaçının vukubulması sebebiyle, Kanuna aykırı toplantı veya gösteri yürüyüşü haline dönüşürse;

- a) Hükümet komiseri toplantı veya gösteri yürüyüşünün sona erdiğini bizzat veya düzenleme kurulu aracılığı ile topluluğa ilan eder ve durumu en seri vasıta ile mahallin en büyük mülki amirine bildirir.
- b) Mahallin en büyük mülki amiri, yazılı veya acele hallerde sonradan yazı ile teyit edilmek kaydıyla sözlü emirle, mahallin güvenlik amirlerini veya bunlardan birini görevlendirerek olay yerine gönderir.

Bu amir, topluluğa Kanuna uyularak dağılmalarını, dağılmazlarsa zor kullanılacağını ihtar eder. Topluluk dağılmazsa zor kullanılarak dağıtılır. Bu gelişmeler hükümet komiserince tutanaklarla tespit edilerek en kısa zamanda mahallin en büyük mülki amirine tevdi edilir.

(a) ve (b) bentlerindeki durumlarda güvenlik kuvvetlerine karşı fiili saldırı veya mukavemet veya korudukları yerlere ve kişilere karşı fiili saldırı hali mevcutsa, ihtar gereksiz zor kullanılır.

Toplantı ve gösteri yürüyüşüne 23 üncü madde (b) bendinde yazılı silah, araç, alet veya maddeler veya sloganlarla katılanların bulunması halinde bunlar güvenlik kuvvetlerince uzaklaştırılarak toplantı ve gösteri yürüyüşüne devam edilir. Ancak, bunların sayıları ve davranışları toplantı veya gösteri yürüyüşünü Kanuna aykırı addedilerek dağıtılmasını gerektirecek derecede ise yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanır.

Toplantı ve gösteri yürüyüşüne silah, araç, alet veya maddeler veya sloganlarla katılanların tanınması ve uzaklaştırılmasında düzenleme kurulu güvenlik kuvvetlerine yardım etmekle

yükümlüdür.

Toplantı veya gösteri yürüyüşlerinin Kanuna aykırı olarak başlaması hallerinde; güvenlik kuvvetleri mensupları, olayı en seri şekilde mahallin en büyük mülki amirine haber vermekle beraber, mevcut imkanlarla gerekli tedbirleri alır ve olaya müdahale eden güvenlik kuvvetleri amiri, topluluğa dağılmaları, aksi halde zor kullanılarak dağıtılacakları ihtarında bulunur ve topluluk dağılmazsa zor kullanılarak dağıtılır.

SUÇ İŞLEYENLERİN YAKALANMASI

MADDE 25 - Topluluk içinde suç işleyenleri ve suçluları yakalamak için 24 üncü maddede belirtilen emir ve ihtarların yapılmasına gerek yoktur.

ÇAĞRI ve PROPAGANDA ARAÇLARI

MADDE 26 - Toplantı veya yürüyüşlere ilişkin çağrı veya propaganda amacıyla kullanılan basılı veya çoğaltılmış veya el ile yazılmış davetiye, levha ve ilanlarda düzenleme kurulu başkanı ile en az altı üyesinin adları, soyadları ve imzalarının bulunması; bunlardan asılması gerekenlerin, Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen yöntemle de uyulmak şartıyla valilik veya kaymakamlıklarca önceden tespit edilmiş yerlere asılması zorunludur.

Bu propaganda ve çağrı alet ve araçlarında, halkı suç işlemeye özendiren veya kışkırtan yazı veya resim bulunması yasaktır. Toplantı veya gösteri yürüyüşünün yapılacağı tarihten bir önceki günden toplantı veya gösteri yürüyüşünün başlayacağı saate kadar, güneşin doğuşundan batışına kadarki zaman içinde olmak kaydıyla, ses yükselten veya ileten herhangi bir alet veya araç ile çağrı yapılabilir. Bu süre dışında çağrı için sözü geçen alet veya araçlar kullanılamaz.

Kapalı yer toplantılarında, ses yükseltici alet veya araçlarla dışarıya yayın yapılamaz.

KIŞKIRTMA YASAĞI

MADDE 27 - Halka karşı, doğrudan doğruya veya ses yükselten veya ileten herhangi bir alet veya araç ile söz söyleyerek veya seslenerek veya basılmış veya çoğaltılmış veya elle yazılmış veya çizilmiş kağıtları duvarlara veya diğer yerlere yapıştırarak veya dağıtarak veya benzeri araç ve yollarla halkı Kanuna aykırı toplantı veya yürüyüşe özendirmek veya kışkırtmak yasaktır.

Bu hareketler güvenlik kuvvetlerince derhal men edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

YASAKLARA AYKIRI HAREKET

MADDE 28 - Kanuna aykırı toplantı veya gösteri yürüyüşleri düzenleyen veya yönetenlerle

bunların hareketlerine katılanlar, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde bir yıl altı aydan üç yıla kadar hapis ve onbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

10 uncu madde gereğince verilecek bildirimde düzenleme kurulu üyesi olarak gösterilenlerden 9 uncu maddede belli edilen nitelikleri taşımayanlar toplantı veya yürüyüşün yapılması halinde, bir aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan onbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

11 ve 12 inci maddelerde yazılı görevleri yerine getirmeyen düzenleme kurulu üyeleri hakkında dokuz aydan bir yıl altı aya kadar hapis ve onbin liradan otuzbin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Güvenlik kuvvetlerine veya hükümet komiserine veya yardımcısına veya hükümet komiseri tarafından toplantı veya yürüyüş safahatının teknik araç ve gereçlerle tespiti için görevlendirilenlere bu görevlerini yaptıkları sırada cebir ve şiddet veya tehdit veya nüfuz ve müessir kuvvet sarfetmek suretiyle mani olanlar hakkında, fiileri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde bir yıl altı aydan beş yıla kadar hapis ve onbin liradan otuzbin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

TOPLANTI VEYA YÜRÜYÜŞÜ ENGELLEYENLER

MADDE 29 - Toplantı veya yürüyüş yapılmasına engel olan veya devamına imkan vermeyecek tertipler ile toplantı veya yürüyüşü ihlal eden kimse, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde, dokuz aydan bir yıl altı aya kadar hapis ve beşbin liradan onbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

HUZUR ve SÜKUNU BOZANLAR

MADDE 30 - Yapılmakta olan toplantı veya yürüyüşte huzur ve sükunu bozmak maksadıyla tehdit veya hakaret veya saldırı veya mukavemette bulunanlar veya başka bir suretle huzur ve sükunun bozulmasına sebebiyet verenler, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde, bir yıl altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin liradan yirmibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

KANUNA AYKIRI PROPAGANDA VASITALARI VE SUÇ İŞLEMENE TEŞVİK

MADDE 31 - Düzenleme kurulu başkanı ve en az altı üyesinin ad ve soyadları ile imzalarını taşımayan 26 ncı maddede yazılı propaganda vasitasını hazırlayanlar, yazdıranlar, bastıranlar, propaganda maksadıyla kullananlar veya sair surette 26 ncı maddedeki yasak ve şartlara uymayanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve beşbin liradan otuzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bu propaganda vasıtalarında halkı suç işlemeye teşvik ve tahrik eder mahiyette yazı veya resim veya işaret bulunursa veya bu maksatla başka araçlar kullanılmış olursa, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde faileri bir yıl altı aydan üç yıla kadar hapis ve onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Teşvik ve tahrik neticesi olarak suç işlenir veya suçun icrasına teşebbüs edilirse, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde teşvik veya tahrikte bulunanlar üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmibin liradan yüzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

HÜKÜMET EMRİNE KARŞI GELENLER

MADDE 32 - Kanuna aykırı toplantı veya yürüyüşlere silahsız olarak katılanlar emir ve ihtardan sonra kendiliğinden dağılmazlar ve hükümet kuvvetleri tarafından zorla dağıtılsa, bir yıl altı aydan üç yıla kadar hapis ve beşbin liradan otuzbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Güvenlik amirinin 24 üncü maddenin 1 inci fıkrası uyarınca yaptığı dağılma isteğini yerine getirmeyen düzenleme kurulu üyeleri hakkında da yukarıda belirtilen cezalar uygulanır.

Dağıtma sırasında cebir veya şiddet veya tehdit veya saldırı veya mukavemette bulunanlar fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

23 üncü maddede yazılı hallerden biri gerçekleşmeden veya 24 üncü madde hükmü yerine getirilmeden, yetki sınırı aşılarak, toplantı veya yürüyüşlerin dağıtılması halinde, yukarıdaki fıkrada yazılı fiilleri işleyenlere verilecek cezalar dörtte bire kadar indirilerek uygulanabileceği gibi, icabına göre büsbütün de kaldırılabilir.

TOPLANTI ve YÜRÜYÜŞE SİLAHLI KATILANLAR

MADDE 33 - a) Toplantı ve yürüyüşlere, 23 üncü maddenin (b) bendinde sayılan silah veya araçları (bunlar ruhsatlı taşınsa bile) taşıyarak katılanlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

b) (a) bendinde yazılı olanlardan 24 üncü maddedeki emir ve ihtar müteakip kendiliğinden dağılmayanların, dağıtılmaları için zor kullanıldığı takdirde, bunlar üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

c) Dağılma sırasında 23 üncü maddenin (b) bendinde yazılı silah veya araçlarla mukavemet edenler beş yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

TAHRİKÇİLER ve SUÇ ORTAKLARI

MADDE 34 - 27 nci maddedeki yasağa aykırı hareket edenler toplantı veya yürüyüş vukubulmamış veya vukubulmuş olup da ilk emir ve ihtar üzerine dağıtılmış ise, fiil ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde bir yıl altı aydan dört yıla, toplantı ve yürüyüş zorla dağıtılmış ise üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

SUÇÜSTÜ HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI

MADDE 35 - Bu Kanunda belirtilen suçları işleyenler hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturmalar, yer ve zaman kayıtlarına bakılmaksızın, 3005 sayılı Meşhut Suçların Muhakeme Usulü Kanununa göre yapılır.

HÜKÜMET KOMİSERİNE VERİLECEK ÜCRET

MADDE 36 - Hükümet komiserine ve yardımcılara verilecek ücret miktarı İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca her yıl ortaklaşa tespit edilir ve bu ücret İçişleri Bakanlığı bütçesine konacak ödenekten karşılanır.

YÖNETMELİK DÜZENLENMESİ

MADDE 37 - Düzenleme kurulunun, hükümet komiseri ve yardımcılarının, güvenlik kuvvetlerinin ve görevli askeri birliklerin görev, yetki ve sorumluluklarının uygulanış biçimi ile bu Kanunun 10 ve 18 inci maddelerinde belirtilen hususlar ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Adalet, Milli Savunma ve İçişleri bakanlıklarınca bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde çıkarılacak ve Resmi Gazetede yayımlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

SAKLI HÜKÜMLER

MADDE 38 - İl İdaresi Kanunu ile diğer kanunlardaki bu Kanun kapsamına giren konularla ilgili yetkiler saklıdır.

KALDIRILAN HÜKÜMLER

MADDE 39 - 10.2.1963 tarih ve 171 sayılı Toplantı ve Gösteri yürüyüşü Hürriyeti Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 - Kanunun 6 ve 26 ncı maddelerine göre yapılacak tespit ve ilan bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapılır.

GEÇİCİ MADDE 2 - Bölge valilikleri kuruluncaya kadar geçecek süre içinde bu Kanun gereğince bölge valilerine tanınmış bulunan erteleme yetkisi İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 40 - Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 41 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.